

ת"פ 41000/11/14 - מדינת ישראל נגד גמאל אבו שאפע

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 41000-11-14 מדינת ישראל נ' אבו שאפע

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

גמאל אבו שאפע

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בשנית והורשע ב- 47 עבירות לפי סעיף 117(א)(6), 44 עבירות לפי סעיף 117(א)(13), ושתי עבירות לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף התשל"ו- 1976 (להלן: "**החוק**").

2. כתב האישום המתוקן כולל חלק כללי וכן שני אישומים כדלהלן:

בהתאם לחלק הכללי לכתב האישום המתוקן, בתקופה הרלוונטית הנאשם עסק באספקת שירותי ניקיון למספר לקוחות. ככיסוי חשבונאי לעסקאות אלה, הנאשם המציא ללקוחותיו מסמכים הנחזים לחשבוניות מס על שם החברות: י.ק. דורין, אינטרמייל מסחר, מדיה 5 ואקסילמד, אותן קיבל מח'דר עודה (להלן: "**עודה**"). החברות ששמן מופיע על גבי החשבוניות ועודה לא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקאות עם לקוחותיו של הנאשם כמפורט להלן:

בהתאם לעובדות האישום הראשון, במהלך התקופה שבין חודש יוני 2010 לבין חודש אוקטובר 2012 סיפק הנאשם שירותי ניקיון לחברת ש.ו.ת. ורד בר (להלן: "**חברת ורד בר**") בסכום כולל של 2,528,525 ₪ והמע"מ הנובע מהן הוא 405,459 ₪. הנאשם לא הוציא לחברת ורד בר חשבוניות מס כנדרש בחוק, ולא דיווח על עסקאותיו בדוחות התקופתיים שהיה עליו להגיש. ככיסוי חשבונאי לעבודתו המציא הנאשם לחברת ורד בר חשבוניות מס שקיבל מעודה, על שם החברות: י.ק. דורין, אינטרמייל מסחר מדיה 5 ואקסילמד, אשר לא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקאות עם חברת ורד בר. בעשותו כן, השתמש הנאשם במרמה ותחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס. הנאשם לא הגיש 28 דוחות שהיה עליו להגיש לפקיד השומה בכוונה להעלים מרשיות המס את מקור הכנסתו בשלמותו, ולא הוציא 25 חשבוניות מס ללקוחותיו, שהיה חייב להוציאן. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירות של מרמה ותחבולה, אי הוצאת חשבוניות מס ואי הגשת דוחות תקופתיים למע"מ.

בהתאם לעובדות האישום השני, במהלך התקופה שבין חודש נובמבר 2011 לחודש מרץ 2013 סיפק הנאשם שירותי ניקיון לחברת צח אור שרותי תברואה בע"מ (להלן: "**חברת צח אור**") בסכום כולל של 1,089,020 ₪ והמע"מ הנובע מהן הוא 192,408 ₪. הנאשם לא הוציא לחברת צח אור חשבוניות כנדרש בחוק, ולא דיווח על עסקאותיו בדוחות התקופתיים שהיה עליו להגיש. ככיסוי חשבונאי לעבודתו המציא הנאשם לחברת צח אור

חשבוניות מס שקיבל מעודה על שם החברות: מדיה 5 ואקסילמד, אשר לא ביצעו ולא התחייבו לבצע עסקאות עם חברת צח אור. בעשותו כן, השתמש הנאשם במרמה ותחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס. הנאשם לא הגיש 19 דוחות שהיה עליו להגיש לפקיד השומה בכוונה להעלים מרשומות המס את מקור הכנסתו בשלמותו, ולא הוציא 19 חשבוניות מס ללקוחותיו, שהיה חייב להוציאן. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירות של מרמה ותחבולה, אי הוצאת חשבוניות מס ואי הגשת דוחות תקופתיים למע"מ.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש, אולם ב"כ הצדדים הסכימו כי תינתן לנאשם הזדמנות להסיר את מחדליו והדיון ידחה בשישה חודשים לשם כך.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה עתרה למתחם עונש ההולם הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 5-10 אחוזים מסכום המרמה בפועל שלא דווח שעומד על סך כ-600,000 ₪. ב"כ המאשימה טענה כי במעשיו, רמס הנאשם את הערכים עליהם נועדו להגן הוראות החוק, קרי הגנה על הקופה הציבורית ועל עיקרון השוויון בנטל תשלום המיסים. לתמיכה בטענותיה הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה התומכת במתחם לו עתרה. אשר לעונש המתאים, ב"כ המאשימה עמדה על מכלול הנסיבות לקולא ובהן לקיחת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי ולחומרה עברו הפלילי של הנאשם ואי הסרת המחדל ועל כן עתרה להטיל עליו עונש ברף האמצעי של המתחם, שנת מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 40,000 ₪.

5. ב"כ הנאשם טען כי מדובר בעבירות במדרג חומרה נמוך, ועל כן אין מקום להטיל על הנאשם מאסר מאחורי סורג ובריח, ולכל היותר יש להסתפק במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם כי עודה הוא גורם זר שהתערב והנאשם הוטעה לחשוב כי החשבוניות שהומצאו לו על ידי עודה תקינות. לדבריו רק בדיעבד התברר לנאשם כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות. ב"כ הנאשם הדגיש שאין מדובר בטיעון המנסה לפטור את הנאשם מאחריות שכן היה עליו להנפיק חשבוניות תקינות. לעניין העונש המתאים ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בכך שהנאשם ללא עבר פלילי מלבד בעבירות תכנון ובניה, בכך שעודה הוא גורם זר אשר הטעה את הנאשם וגרם לו לחשוב שהחשבוניות הוצאו כדין. לדבריו נגד עודה הוגש כתב אישום בנפרד, כך שהוא ידע שמדובר בחשבוניות פיקטיביות כאשר הוא העביר אותן לנאשם. עוד טען כי הנאשם מנהל ספקים ובין השנים 2010-2011 היה לו תיק עוסק מורשה פתוח והנאשם יכול היה להוציא חשבוניות ולפיכך מדובר בעבירות על גבול תום הלב (נ/1). נוסף לכל זאת טען שהנאשם עשה כל שלל ידו להסרת המחדל, כאשר הגיש בקשה שהכספים שיש לו בחברת ורד בר יועברו לרשומות המס ולולא התנהלותן של רשות המע"מ ורשות המיסים הוא היה מצליח להסיר את המחדל. ביחס לנסיבותיו האישיות מסר ב"כ הנאשם כי הנאשם ואשתו אינם עובדים, הנאשם הוא אב לשש בנות שלוש סמוכות על שולחנו.

6. הנאשם בדברו האחרון עמד על הקשיים עמם הוא מתמודד מבחינה כלכלית, כאשר הוא ואשתו אינם עובדים ובנותיו תלויות בו לפרנסתן, הוא סובל מסכרת ולחץ דם ושרוי בחובות רבים.

מתחם העונש ההולם

7. השאלה הראשונה הניצבת לפני בית המשפט היא כיצד יש לקבוע את מתחם העונש ההולם במקרה דנן בו קיימים מספר אישומים - האם כ"אירוע אחד" או כ"כמה אירועים".

8. סעיף 40 יג לחוק העונשין דן במצב של ריבוי עבירות, וקובע שתי חלופות: האחת - מספר עבירות המהוות

אירוע אחד, כאשר בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע; השנייה - מספר עבירות המהוות מספר אירועים, כאשר בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן, בית המשפט רשאי לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים.

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק, יש לקבוע תחילה, האם עסקינן באירוע אחד או במספר אירועים. בית משפט העליון דן בשאלה האמורה והדעות חלוקות ביחס לשאלה זו. גישה אחת היא גישתם של כב' השופטת ברק-ארז וכב' השופט פוגלמן בע"פ 4913/10 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (מיום 29.10.2014) (להלן: **"ע"פ ג'אבר"**) לפיה ניתן לטעון כי כל העבירות בהן הורשע הנאשם במסגרת כתב האישום מהוות אירוע אחד בגינו יש לקבוע מתחם אחד כולל של ענישה הולמת. גישה שנייה היא גישתם של כב' השופט דנציגר בע"פ ג'אבר וגישתו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1605/13 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (מיום 27.8.2014) לפיה אף שמדובר בעבירות שבוצעו על רקע מסכת נסיבות משותפת, משניתן להפריד בין המעשים יש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאירועים.

"מבחן הקשר ההדוק" אומץ בדעת הרוב בע"פ ג'אבר והפסיקה שבעקבותיו (ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נ' חג'אמה** (מיום 30/10/14), ע"פ 2519/14 **קיעאן נ' מד"י** (מיום 29/12/14), ע"פ 4289/14 **חנונה וברבי נ' מדינת ישראל** (מיום 21/1/15) ורע"פ 4760/14 **אדוארד קיסלמן נ' מדינת ישראל** (מיום 7/5/15)) ואף לאחרונה בע"פ 1261/15 **מד"י נ' יוסף דלאל** (מיום 3/9/15), שם קבע כב' השופט סולברג בפסקה 22 מבחינה עזר לבחינת הקשר ההדוק.

"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו."

10. ברוח זו אף מונחת על שולחן הכנסת הצעת חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים), תשע"ו-2015 לתיקון סעיף 40 לחוק. שם מוצע לקבוע כי מקום שהמעשים מהווים כמה אירועים נפרדים, אך מדובר באירועים דומים אשר בוצעו באופן חוזר לאורך תקופת זמן, יהיה רשאי בית המשפט, לאחר ששקל את טיב האירועים וחומרתם, לקבוע מתחם עונש הולם אחד בלבד לכל האירועים. משכך, על פי המוצע, במקרים אלה יהיה לשופט שיקול דעת האם לקבוע מתחם אחד בלבד לכל האירועים הנפרדים, או לקבוע מתחמים נפרדים לכל אירוע. ודוק, קביעת מתחם אחד למספר אירועים אין משמעה שמדובר באירוע אחד. היא משמרת את ההכרה בדבר הפעולה העבריינית המובחנת, ובה בעת מאפשרת דרך קלה ונכונה יותר לגזירת הדין, לנוכח הדמיון והחזרתיות.

11. מצאתי כי במקרה שלפני, היות שמדובר ברצף אירועים שהתרחשו בשיטתיות כחלק מסדרה של אירועי עבירות מס שנקט הנאשם, שהתרחשו בסמיכות של זמן ומקום, קיים קשר הדוק בין העבירות השונות ויש לראות בעבירות שביצע הנאשם אירוע אחד. לפיכך, אקבע מתחם אחד, המביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות ובהמשך עונש מתאים כולל לכל העבירות.
12. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. במקרה שלפני, **הערך החברתי** אשר נפגע כתוצאה מביצוע עבירות המס הוא השוויון בנשיאת נטל המס ומתן האפשרות למדינה לאכוף את דיני המס ולגבות מס אמת המהווים אבן יסוד במערכת אכיפת חוק תקינה. כאשר נישום מתחמק מתשלום מס, משמעות הדבר שקופת המדינה, אשר אחד המקורות מהם היא ניזונה הם תשלומי המס של אזרחים שומרי חוק, חסרה ונגרם לה נזק כלכלי כבד. דבר זה מוביל להטלת מעמסה כספית נוספת על כלל הציבור, גריעה מהקופה הציבורית המיועדת לטובת הכלל ופגיעה בערכי השוויון ובסדר החברתי, כך שנפגעת יכולתה של המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח. בהעדר מסירת דוחות על ידי הנישום לא יכולות רשויות המס לבדוק מה גובה המס לתשלום, ולו היו נוהגים כך כל משלמי המיסים הדבר היה עלול להוביל לקריסת כלכלת המדינה, **"עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, העקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס"** (רע"פ 977/13 אודיו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] [20.02.13]). עוד נקבע: **"הערך המוגן בעבירות מס הוא השיטה הפיסקלית שהחברה אימצה כחלק ממדיניותה הכלכלית והחברתית, לרבות שיטת המסוי שתבטיח חלוקת נטל שוויונית וצודקת"** (ע"פ (מחוזי תל אביב) 71687/02 עיני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] [1.4.04]).
13. במקרה דנן, **מידת הפגיעה בערך המוגן**, היא רבה. כל נישום שאינו מדווח במועד פוגע בערך המוגן, וכאשר מדובר במעשה שחוזר על עצמו (במקרה שלפני אי הגשת הדיווח נעשתה 47 פעמים ואי הוצאת חשבוניות 44 פעמים), הפגיעה כמובן מתעצמת. הנאשם ביצע עבירות במדרג חומרה גבוה על פי חוקי המס, בהתייחס לכשלוש שנות מס, הוא נמנע מדיווח על הכנסות בסכומים ניכרים של כשלושה וחצי מליון ש"ח (במדויק 3,617,545) ובכך התחמק הנאשם מתשלום מס בהיקף לא מבוטל של כ- ₪ 600,000 כך שהנזק הכלכלי שנגרם לקופת המדינה כתוצאה מהעלמת המס הוא נזק משמעותי, במשך תקופת זמן שאינה קצרה. מדובר ברווח נכבד אותו הפיק הנאשם מן העבירות שביצע. הנאשם הוסיף חטא על פשע, וקיבל חשבוניות פקטיביות אותן העביר ללקוחותיו וכך ביקש להסוות את פעילותו מעיני הרשויות.
14. בנוסף, באופן ביצוע המעשים יש חומרה נוספת. הנאשם חטא בשילוב שבין שני סוגי עשייה עבריינית: תחילה עבירות כלפי רשויות מס הכנסה, הממוקדות בליקוי הדיווח, והמשך בשימוש בחשבוניות פיקטיביות אשר נמסרו ללקוחות מתוך כוונה להסוות את טיבו האמיתי של העסק שהפעיל. השילוב שבין שני מישורים אלה, בדגש על יסוד המרמה והפיקציה, מדגיש את הצורך במסר עונשי משמעותי.
15. פעילות מעין זו, של העלמת הכנסות בהיקף משמעותי תוך שימוש באמצעי הונאה ומרמה, נמצאת ב"גרעין הקשה" של עבריינות המס. יש בה משום התחמקות ישירה, מכוונת ושיטתית מן החובה האזרחית לשאת חלק בנטל המימון של הפעילות השלטונית והחברתית. יש בה כיעור נוסף שבנקיטה בדרכי מרמה על מנת להסתיר את הפעילות הפגומה ולהונות את הרשויות. אין לייחס לעודה את העובדה כי הוא זה אשר השפיע על הנאשם לבצע העבירות שכן לא הובאו כל ראיות בעניין והדברים לא באו לידי ביטוי בכתב האישום המתוקן, ומכאן שאין לי אלא את העובדות שעולות מכתב אישום.

16. בעניין זה ראוי להדגיש כי בעת גזרת העונש על בית המשפט להתייחס לעובדות המופיעות בכתב האישום בו הודה הנאשם ועליהן בלבד. על עניין זה חזרה לאחרונה כב' השופטת ע' ברון בע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלוני (מיום 14.5.15):

"יושם לב כי סעיף 40(ב)(1) לחוק מורה כי הנאשם (ורק הוא) רשאי להביא ראיות בשלב הטיעונים לעונש מבלי להידרש לרשות בית משפט - ובלבד שאלה אינן סותרות את שנטען על ידו בשלב בירור האשמה. ואולם סעיף זה אינו חל במקרים שבהם הנאשם הודה בעובדות כתב האישום - שכן סעיף 40(ד) קובע כי הכלל בדבר איסור הבאת ראיות חדשות כפוף לחריג אחד, והוא זה הקבוע בסעיף 40(ב)(2). השופט י' דנציגר עמד זה מכבר על התכלית שביסוד הסדר זה:

"משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום, משקף כתב האישום את הסכמת הצדדים לאמור בו, והדברים אף מקבלים משנה תוקף משהודה הנאשם בעובדות כתב אישום אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון עמו, במהלכו ניתנה לו ההזדמנות לשאת ולתת, תוך השפעה על עיצוב נוסח כתב האישום. משכך, וכפי שציינתי בעניין ח'טיב, כל חזרה מן ההסכמה בקשר עם עובדות ונסיבות ביצוע העבירה, שינוי שלה או הוספה לה, נדרשים לעמוד בתנאיו המחמירים של סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין: כי יהיה זה באישור בית המשפט, ובמקרים שבהם לא היתה לנאשם האפשרות לטעון את הטענה בשלב בירור האשמה או במקרים שבהם הוכחת אותן הנסיבות דרושה על-מנת למנוע עיוות דין." (עניין חנונה, בפסקה 54; ראו גם בעניין ח'טיב, בפסקה 26) (ר' פסקה 16 לפסק הדין).

לעניינו, משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, הרי שהודה הוא שפעל במרמה ומתחם העונש הראוי צריך לשקף את החומרה שבעבירות המרמה שעבר הנאשם.

17. אשר לענישה הנוהגת. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות המס היא קפדנית, ובתי המשפט קבעו לא אחת כי הענישה הראויה בעבירות מסוג זה הוא מאסר בפועל, כפי שבאר בית המשפט העליון:

"בתי המשפט השונים, ובראשם בית משפט זה, נוטים להנ ג דיניות ענישה מחמירה בעבירות מיסוי המלוות בכוונה מיוחדת כפי שכאן. במקרים כאלה, כאשר שיעור אי תשלום המס גבוה, נכון ככלל להטיל עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, ואין להסתפק בענישה מקלה יותר לרבות מאסר בדרך של עבודות שירות" (ע"פ 3829/13 שניידר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.13)).

18. אך לאחרונה ביום 3/9/15, ש וחזר כב' השופט מלצר ברע"פ 7851/13 חדר עודה נ' מדינת ישראל (להלן: "רע"פ עודה") על ההלכה הפסוקה לפיה יש להטיל על עברייני מס עונשי מאסר בפועל וקנס כספי:

"...פסיקה עקבית מלמדת כי בעבירות שעניינן הונאת רשויות המס, המגמה היא להחמיר בעונשם של אלו: "אשר שולחים את ידם בקופה הציבורית ופוגעים קשות בעקרון השוויון בנשיאה בנטל המס, ובעקיפין פוגעים גם במרקם החברתי בישראל" (ראו למשל: ע"פ 5783/12 גלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.09.2014); רע"פ 6296/09 איקס איקס אקסלנט מזון אילת בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (09.08.2009)). הפועל היוצא

מכך הוא שכלל, מדיניות הענישה הראויה בעבירות כגון אלו כוללת עונש מאסר בפועל, לצד הטלת קנס כספי..."

הרציונל הניצב מאחורי הנחיה ענישתית זו עוסק בפגם הייחודי, המצוי בעבריינות המס ואשר גלום בנכונות העברייני להוציא עצמו מגדר הכלל ולהעשיר עצמו תוך פגיעה בבני החברה האחרים, הנדרשים לשאת בעול הכלכלי ממנו התחמק. עוד מבטאת הענישה את הקושי באיתור עברייני מס והיקפיה הניכרים של עבריינות המס, אשר פוגעת בצורה קשה בקופת הציבור וברווחת הכלל, תוך גריעה מאמון הציבור בשלטון החוק.

19. לעניין הקנס, המדיניות הנוהגת היא הטלת קנס מכביד ומשמעותי על עברייני מס. אולם, בהתאם לסעיף 40ח' לחוק העונשין, בקביעת גובה הקנס, יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. יחד עם זאת, יש להתחשב בכלל שנקבע ברע"פ 977/13 **משה אודיזי נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 20.2.13), לפיו בעבירות מס, מצב כלכלי קשה של נאשם, איננו יכול להוות שיקול מספיק להקלה בעונש (פסקה 8 לפסק הדין). לפיכך, בגזירת עונשו של הנאשם התחשבתי בכך שהוא ואשתו אינם עובדים והוא אמון על פרנסת בנותיו.

20. בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי נוכח חומרת העבירות, ריבוי ונסיבות ביצוען, לרבות התקופה הארוכה בה בוצעו והיקף העלמת ההכנסות והשיטתיות שנלוותה לכך מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר.

21. אשר לרכיב הקנס- נוכח המניע הכלכלי שעומד בבסיס העבירות, ראוי כי הענישה תכלול רכיב כלכלי שיעביר מסר הולם לפרט ולכלל. בהתחשב בהיקף השמטת ההכנסות במקרה דנן, ובשים לב לעיקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה, שיעור הקנס ההולם יכול היה להגיע לעשרות ואף מאות אלפי שקלים. יחד עם זאת, יש לזכור כי בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. בנסיבות המקרה דנן, מצבו הכלכלי של הנאשם ומשפחתו קשה. לנאשם 6 ילדים. אשתו עקרת בית והוא בעצמו אינו עובד. בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי מתחם הקנס ההולם בשים לב למצבו הכלכלי של הנאשם, נע בין 25,000 ועד ל 100,000 ₪.

העונש המתאים

22. בנסיבות העניין, לא ראיתי לסטות לקולא משיקולי שיקום מן המתחם שנקבע ולא מצאתי הצדקה לסטות מהמתחם לחומרא, משיקולי הגנה על שלום הציבור.

23. בעת גזירת העונש המתאים בגדרי המתחמים שנקבעו, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א לחוק העונשין.

24. **לקולא**, התחשבתי בהודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן ובחסכון בזמן שיפוטי משמעותי עקב ייתור הצורך בשמיעת הראיות. יוער כי הודאת הנאשם חסכה שמיעתם של 31 עדי-תביעה, ולכך יש ליתן משקל ממשי. עוד אני רואה להתחשב בכך שזהו מאסרו הראשון של הנאשם שהוא כבן 55 שנים, על מכלול הקשיים הכרוכים בכך. כמו כן, נתתי דעתי לכך שהנאשם בעל משפחה ואב לשישה ילדים, כשמצבה הכלכלי של המשפחה קשה, הוא אינו עובד, אשתו עקרת בית והוא אמון על פרנסת המשפחה. עוד התחשבתי בכך שחלפו כחמש שנים מעת ביצוע העבירות ומדובר במעידתו היחידה בפלילים בתחום המס אך לא בתחומים אחרים. אין ספק, כי עונש מאסר בפועל עלול לפגוע בנאשם ובני משפחתו המורחבת.

25. **לחובת הנאשם** שקלתי את עברו הפלילי אשר כולל שתי הרשעות קודמות, אשר אינן בעבירות רלוונטיות. כמו כן אני רואה להתחשב בכך שהמחדלים בהם עסקינן לא הוסרו, אף לא באופן חלקי ולא נעשו מאמצים לתיקון הנזק שנגרם לקופת המדינה מעבר להסכמה כי הכספים יקוזזו ממקור אחר.

26. עוד שקלתי את הצורך בהרתעת הנאשם והרבים שכן לא אחת נאמר בפסיקה כי מדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לחשיפה, שמסבות נזק לאוצר המדינה ומובילות להגדלת הנטל על יתר אזרחי המדינה. מכאן חומרתי הרבה והצורך להרתיע מפני ביצוען.

27. ברע"פ 3857/13 **שאול יצחקיאן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.7.2013) נקבע:

"עבירות המס, בהן הורשע המבקש, חותרות תחת ערך השוויון, הן גוזלות כספים מהקופה הציבורית ופוגעות במישרין ביכולותיה הכלכליות של המדינה ובאיתנותה הפיננסית. אין צריך לומר, כי פגיעה זו ניכרת, בעקיפין, בכיסם של כל אחת ואחד ממשלמי המיסים בישראל..."

... על יסוד טעמים אלו, השתרשה בפסיקה העמדה, לפיה יש להשית על עברייני המס, עונשי מאסר לריצוי בפועל וקנסות משמעותיים, תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה והגמול על-פני נסיבותיו האישיות של העבריין".

28. במקרה שלפני, הצדדים חלוקים לגבי השאלה אם יש להסתפק בעבודות שירות או שמא העונש המתאים הוא מאסר מאחורי סורג ובריח. בהתחשב בצורך לבכר שיקולי גמול והרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם וכן לנוכח העובדה כי המחדלים לא הוסרו וכן העובדה שמדובר בריבוי עבירות ובסכום השתמטות משמעותי, הכף נוטה לעבר הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח וכי לא נתן להסתפק במאסר שירוצה בעבודות שירות.

29. לפיכך כאשר אני שוקלת מחד את חומרת מעשיו של הנאשם ואת הנזק שהסב לקופה הציבורית, ואת הצורך בהרתעתו האישית של הנאשם ובהרתעת הרבים ומאידך את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת לקיחת האחריות והרצון להסיר את המחדל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים.

ב. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו על כל עבירת מס.

ג. קנס כספי בסך 35,000 ₪, או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-70 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.16 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט' טבת תשע"ו, 21 דצמבר 2015, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.